

Διαπεριφερειακή Επιχειρηματική Συνάντηση Ελληνίδων επιχειρηματιών της Ηπείρου Εγγύηση για ανάπτυξη και εξωστρέφεια αποτελεί η γυναικεία επιχειρηματικότητα

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ επιχειρηματικότητα μπορεί να αναδείξει ισχυρά πρότυπα σήμερα στη χώρα μας και παράλληλα να δώσει ώθηση στην οικονομία και την ανάπτυξη σε μια περίοδο που όλοι αναζητούν διεξόδους.

Τον πρωταγωνιστικό ρόλο που μπορεί να παίξουν οι Ελληνίδες επιχειρηματίες, αλλά και το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται τη δράση τους, προσδιόρισε με πρωτότυπο και κυρίως εστιασμένο στις σύγχρονες ανάγκες τρόπο, η Διαπεριφερειακή Επιχειρηματική Συνάντηση που διοργάνωσε την Τετάρτη 13 Ιουνίου, στο συνεδριακό κέντρο του ξενοδοχείου Du Lac στα Ιωάννινα, η ΕΞΙΠΡΕΣ στο πλαίσιο του κύκλου Leaders of The New Economy.

Η συνάντηση έγινε με τη συνεργασία του Τομέα Γυναικών Μάνατζερ και Επιχειρηματιών (ΤΟΓΜΕ) του Τμήματος Μακεδονίας της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεων Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ) και την παρακολούθησαν δεκάδες γυναίκες επιχειρηματίες από όλη την Ήπειρο, δίνοντας έτσι έμφαση και στον διαπεριφερειακό χαρακτήρα που έχει αποκτήσει η επίσημη εκδήλωση της ΕΞΙΠΡΕΣ στην πρωτεύουσα της Ηπείρου.

Το «παρών» έδωσαν οι εκπρόσωποι σε ανώτερο επίπεδο όλων των τοπικών αρχών και των Επιμελητηρίων που είχαν και ενεργό ρόλο στη συζήτηση που έγινε επί τριώρο.

Σύγχρονα πρότυπα

Ο διευθυντής του Υποκαταστήματος Δυτικής Ελλάδος - Ηπείρου της ΕΞΙΠΡΕΣ, δημοσιογράφος Ανδρέας Βρης, έδωσε εξ αρχής το στίγμα της συνάντησης τονίζοντας τη σημασία που έχει η ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας μέσα από ισχυρά και θετικά πρότυπα και εμπειρίες που συνδυάζονται με τις σύγχρονες μορφές του μάντζερντ, όπως προκύπτει κι από τον τίτλο των εκδηλώσεων αυτών «Leaders of The New Economy» με επίκεντρο τις «Ελληνίδες πρωταγωνίστριες της νέας οικονομίας - Σύγχρονα πρότυπα και ιστορίες επιτυχίας γυναικείας επιχειρηματικότητας».

«Το να αναδεικνύουμε σύγχρονα πρότυπα και ιστορίες επιτυχίας της γυναικείας ηγεσίας είναι ένας από τους κυρίαρχους στόχους μας», τόνισε στο χαιρετισμό της η κ. Λιάνα Γούτα, πρόεδρος του Τομέα Γυναικών Μάνατζερ και Επιχειρηματιών του Τμήματος Μακεδονίας, της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεων Επιχειρήσεων, η οποία και διηύθυνε τη συζήτηση μαζί με τον Ανδρέα Βρη.

Μέσα στα 50 χρόνια δράσης της ΕΕΔΕ, ο Τομέας Ανάπτυξης Γυναικών Μάνατζερ και Επιχειρηματιών (ΤΟΓΜΕ), με 17 χρόνια παρουσίας, έχει ως στόχους για τις γυναίκες μάντζερ και επιχειρηματίες: Την αναγνώριση, ενδυνάμωση και προώθησή τους σε όλους τους τομείς της οικονομίας, την προβολή σε όλο τον επιχειρηματικό κόσμο του ρόλου και της συμβολής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου, την ανάπτυξη

Αναμνηστική φωτογραφία μετά το τέλος της συνάντησης

Μαρία Παπάζογλου - Δημήτρης Δημητρίου - Πόπη Σουρμαϊδου - Δημήτρης Φίλης

συνεργασιών και δικτύωσης, την ενθάρρυνσή τους για ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, την καταγραφή και ανάδειξη των προβλημάτων και την αναζήτηση λύσεων και προτάσεων για βελτίωση της γυναικείας παρουσίας στην επιχείρηση και την οικονομία.

Τέτοια προβλήματα για τις γυναίκες είναι ο φόβος ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου, η ανεπαρκής πληροφόρηση, η έλλειψη τεχνογνωσίας, η δυσκολία πρόσβασης σε χρηματοδότηση, η δυσκολία συγκεκριμένου εργασιακών και οικογενειακών υποχρεώσεων και πολλαπλών ρόλων, οι δυσκολίες και άνοιξη ευκαιρίες σε σχέση με τους άνδρες συναδέλφους τους.

«Μπορεί να ορίσει κανείς μερικά βασικά θέματα που μπορούν να αποδειχθούν κρίσιμα για την τόνωση της γυναικείας συμμετοχής και ηγεσίας», ανέφερε η κ. Γούτα και εστίασε στη δικτύωση, την καθοδήγηση, την προώθηση νέων προτύπων μοντέλων για τη σύγχρονη εργαζόμενη γυναίκα, την ανάδειξη των ιστοριών επιτυχίας, που καταδεικνύουν ότι παρά τις όποιες δυσκολίες, η γυναίκα οροφή μπορεί να ξεπεραστεί.

«Τα βήματα είναι πολλά ακόμα που πρέπει να γίνουν και να επισπευσθούν. Η πρόκληση ωστόσο είναι μεγάλη. Και τόσο πιο μεγάλη γίνεται όταν όλα τα παραπάνω τα δει κανείς κάτω από το πρίσμα της μεγάλης και πρωτοφανούς οικονομικής και κοινωνικής κρίσης την οποία διανύουμε. Γιατί ειδικά σε τέτοιες περιόδους δεν έχει κανείς την πολυτέλεια να κάνει ανθρώπινα ταλέντα και ικανό ανθρώπινο δυναμικό», κατέληξε η κ. Γούτα.

Εμπειρίες και έργα

Η συνάντηση έδωσε έμφαση αφενός στις

ιστορίες επιτυχίας γυναικών επιχειρηματιών και αφετέρου στη χαρτογράφηση του χώρου της γυναικείας επιχειρηματικότητας, με εστίαση στην Ήπειρο και αντίστοιχους συσχετισμούς με την κατάσταση πανελλαδικά.

Η κ. Μαρία Παπάζογλου, διευθύντρια της εταιρίας δημοσίων σχέσεων και τουριστικού μάρκετινγκ My Publics, έκανε μία παρουσίαση του σύγχρονου τουριστικού μάρκετινγκ προσεγγίζοντας το θέμα «Οι γυναίκες ως ιδανικές μάντζερ σε κάθε επαγγελματική δραστηριότητα και ιδιαίτερα τον τουρισμό». Παράλληλα, παρουσίασε στοιχεία κι από τη δική της καριέρα, το δικό της παράδειγμα στον επαγγελματικό χώρο του μάρκετινγκ.

Οι γυναίκες στον τουρισμό είναι παντού, από το σέρβις ως τα επαγγελματικά ταξίδια, σημείωσε δίνοντας στατιστικά στοιχεία από όλο τον κόσμο, ενώ στην Ελλάδα το 18% των Ελληνίδων επιχειρηματιών ασχολείται με τον τουρισμό.

Οι γυναίκες μπορούν να πετύχουν αρκετά να πιστέψουν στις δυνάμεις και τις ιδιαίτερες ικανότητές τους, τόνισε η κ. Παπάζογλου και παρουσίασε παραδείγματα γυναικών επιχειρηματιών στον τουρισμό από όλη την Ελλάδα.

Οι βασικές αρχές με τις οποίες λειτουργεί στην επαγγελματική της πορεία ήταν, όπως τα παρουσίασε η ίδια: Εργασία πάντα στο πλαίσιο της επαγγελματικής ηθικής και της εντιμότητας, με επιχειρήματα και τεκμηρίωση σε ό,τι ήθελε να πετύχει, με δυναμισμό και έμφαση στη διεκδίκηση και την προσπάθεια, χείσιμο συνεργασιών, συνέργειες, ομαδική δουλειά, συνεχής επιμόρφωση και επένδυση στην ενημέρωση, μεγάλο ψάξιμο και αγάπη για τη δημιουργικότητα και την καινοτομία, ευελιξία και παρά πολύ σκληρή δουλειά.

Λιάνα Γούτα - Ανδρέας Βρης

Τέλος, αφού υπογράμμισε ότι υπάρχουν παρά πολλές ευκαιρίες στην Ήπειρο για αναπτυχθούν όλες οι μορφές τουρισμού ότι ακόμα και στην κρίση υπάρχουν ευκαιρίες, αναφέρθηκε στο παράδειγμα του Ύδρονομικού Κέντρου Καλαβρύτων και τοπικών φορέων με τους οποίους συνεργάζεται τα δύο τελευταία χρόνια στο μάρκετινγκ και τις δημόσιες σχέσεις, με σημαντικά ποτελέσματα, ανάμεσα στα οποία και η μεγάλη αύξηση των επισκεπτών.

Ο κ. Δημήτρης Άσπρος, διευθύνων σύμβουλος της εταιρίας DATA RC, παρουσίασε αναλυτικά στοιχεία έρευνας για την οικονομία, τη γυναικεία επιχειρηματικότητα την αγορά εργασίας στην Ήπειρο, με ανάλυση της κατάστασης, αλλά και ενδείξεις για προοπτικές ανάπτυξης (ολόκληρη η έρευνα στην ιστοσελίδα της εταιρίας www.datarc.gr).

Βάσει των στοιχείων που προέκυψαν από την έρευνα, προνομακά πεδία για την ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην Ήπειρο είναι, σύμφωνα με τον Άσπρο: η αξιοποίηση ευκαιριών στον κλάδο των υπηρεσιών με έμφαση στην ποιότητα και την καινοτομία, η παραγωγή και μισθιακή προώθηση εναλλακτικών μορφών γεωργίας (βιολογικά προϊόντα, φαρμακευτικά φυτά, προϊόντα με προστιθέμενη αξία κ.ά.), η ανάπτυξη του αγροτουρισμού (έμφαση στη μικρή βιοτεχνική παραγωγή τροφίμων και ποτών, η εμπορία τυποποιημένων αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, η αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η δημιουργία και κατασκευή προϊόντων σε σχέση με την πλούσια ποικιλία της περιοχής, η συμμετοχή σε γυναικείους συνεταιρισμούς κ.ά.

Εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας είναι οι δράσεις που μπορούν να «τρέξουν» από την περιφέρεια, όπως οι τοπικές δράσεις για την ένταξη εύλατων ομάδων (κροχρόνια άνεργες κ.λπ.), τα τοπικά σχέδια για την απασχόληση, η ενίσχυση των επιχειρήσεων.

Ιστορίες επιτυχίας

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες, αλλά και γεμάτες από το άρωμα της πραγματικότητας της αληθινής εμπειρίας από την ελληνική αγορά, ήταν οι δύο «ιστορίες επιτυχίας» που παρουσιάστηκαν από δύο γυναίκες επιχειρηματίες.

Η κ. Ελένη Προϊκα, διευθύνουσα σύμβουλος μονάδας παραγωγής παραδοσιακών τοπικών προϊόντων στον Σοχό της Επαρχίας, με ιστορία τριών γενιών προϊόντων που πωλούνται σε όλη τη χώρα κυρίως τη Βόρεια Ελλάδα, ήταν ιδιαίτερα γλαφυρή. Πάνω από 30 χρόνια, και σε απόλυτα ανδροκρατούμενο επάγγελμα λιότερα, ένωσε εξ αρχής τη δυσπιστία και πολλές πλευρές, όχι αδικαιολόγητη πάλη και των ιδιαίτερα σκληρών συνθηκών στο παρελθόν (συνεχής εργασία όλο το 24

Ελλη Παπαγεωργίου

Δημήτρης Άσπρος

Ελένη Προϊκα

νο, καιρικές συνθήκες κ.ά.) για μια γυναίκα. Με αναφορές στον κτηνοτρόφο που δεν της έδινε το γάλα... γιατί δεν μπορούσε να κάνει δουλειές με μια γυναίκα, ή τη συμπεριφορά της τοπικής αυτοδιοίκησης, η κ. Προϊκα έδειξε όλο αυτό το μεγάλο πεδίο δυσκολιών που καλείται να υπερκεράσει μια γυναίκα επιχειρηματίας για να τα καταφέρει.

Η συνεχής προσπάθεια και η σκληρή εργασία ήταν ο καταλύτης για να δημιουργήσει έναν άρρηκτο δεσμό ώστε σήμερα να είναι απόλυτα συνυφασμένη με την εταιρία και τα προϊόντα της, όπως είπε, ενώ έδωσε έμφαση και στη γυναικεία ευαισθησία, η οποία την καθοδήγησε στο να παράγει τα ιδιαίτερα προϊόντα της εταιρίας που διακρίνονται για την ποιότητα, αλλά κυρίως για τη γεύση τους.

Στη βορειοδυτική άκρη της χώρας, η μικρή τουριστική επιχείρηση, της οικογένειας Παπαγεωργίου, στο Καπέσοβο Ζαγορίου, αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει ανάλογα προβλήματα, στα οποία απαντά επίσης με εργατικότητα και δημιουργικότητα.

Η κ. Έλλη Παπαγεωργίου, το νεότερο μέλος της οικογένειας, παρουσίασε την επιχείρηση που ξεκινάει από το μικρό καφενείο της οικογένειας στην πλατεία του χωριού και αναπτύσσεται με τον οικογενειακό ξενώνα των έξι δωμάτων, αλλά και τη συνεχή δουλειά στην παραγωγή τοπικών προϊόντων, τη διατήρηση συνταγών από την παράδοση, την εμμονή στην ποιότητα. «Αν κάτι δεν είναι άρτιο και ποιοτικό, δεν προτείνεται στον επισκέπτη», είπε η κ. Παπαγεωργίου.

Η ίδια σπούδασε συντήρηση έργων τέχνης και γνωρίζει τρεις γλώσσες, κάτι που θεωρεί επένδυση γι' αυτή τη δουλειά με απαραίτητο συμπλήρωμα όμως την αγάπη για τον τόπο. Και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει;

Η γραφειοκρατία, «με τρία θαυμαστικά», οι τοπικές αντιδράσεις, οι μικροπολιτικές στην τοπική αυτοδιοίκηση, η ακρίβεια, όπως στην τιμή του πετρελαίου θέρμανσης σε έναν τόπο με βαρύ καιρό και ο υψηλός ΦΠΑ, ο αθέμιτος ανταγωνισμός από επιχειρήσεις που λειτουργούν χωρίς προδιαγραφές και κανέναν έλεγχο.

Ο ρόλος του κράτους

Οι εμπειρίες των γυναικών επιχειρηματιών πυροδότησαν και μια απρόσμενη ζωντανή συζήτηση μεταξύ των εκπροσώπων των τοπικών αρχών, που σε πολλές περιπτώσεις ξέφυγαν από το τυπικό ενός χαιρετισμού.

Η γ.γ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας, Δήμητρα Γεωργακοπούλου- Μπάστα, τόνισε τις μεγάλες αλλαγές που φέρνει στη θέση της γυναίκας η κρίση. «Να συμφωνήσουμε ότι κινή-

Κατερίνα Κεραμίδα - Δήμητρα Βόγια - Ελένη Προϊκα

τήριο μοχλός για το ξεπέρασμα της κρίσης είναι οι δυναμικές επιχειρήσεις και η γυναικεία επιχειρηματικότητα», είπε η κ. Γεωργακοπούλου- Μπάστα, που ζήτησε από τις γυναίκες να τολμήσουν, ενώ υπογράμμισε ότι στην Ήπειρο, η πράσινη επιχειρηματικότητα μπορεί να δώσει διεξόδους.

«Να προτρέψω τις γυναίκες να τολμήσουν έστω κι αν η κρίση είναι ανασταλτικός παράγοντας», είπε η γενική γραμματέας και συμπλήρωσε ότι στην Ήπειρο η πράσινη επιχειρηματικότητα μπορεί να δώσει προϋποθέσεις για νέους προσανατολισμούς, όπως ο εναλλακτικός τουρισμός, οι νέες τεχνολογίες, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η κοινωνική οικονομία.

«Να διεκδικούμε, να μη στεκόμαστε μόνο στην κριτική, να δώσουμε διεξόδους», ήταν η παραίνεση της κ. Γεωργακοπούλου-Μπάστα.

Από τη μεριά του ο περιφερειάρχης Ηπείρου, Αλέξανδρος Κακριμάνης, τόνισε τη σημασία που έχει ο ρόλος του κράτους. «Να φτιάξουμε ένα Δημόσιο που θα σέβεται αυτούς που παράγουν. Εμείς θα είμαστε απλώς υπηρεσία... όλα τα άλλα είναι των επιχειρηματιών. Ο ρόλος μας δεν είναι να φτιάξουμε το Δημόσιο επιχείρηση...», είπε χαρακτηριστικά και άσκησε κριτική σε όσους επιζητούν το μοντέλο του μεγάλου Δημοσίου που οικοδομήθηκε από τη δεκαετία του '80 και μετά.

Ορμώμενος από τα παραδείγματα που παρουσιάστηκαν, ο κ. Κακριμάνης ανέφερε ειδικά το έργο που γίνεται με το νομοθετικό πλαίσιο για τη νομιμοποίηση σταβλικών εγκαταστάσεων ώστε να μπορούν στη συνέχεια να εντάσσονται σε αναπτυξιακά προγράμματα και να δίνουν εργασία σε νέους που μένουν στην περιφέρεια, ενώ για τη φορολόγηση του πετρελαίου ειδικά,

πρότεινε την εφαρμογή αλγόριθμου που θα διαφοροποιεί το φόρο ανάλογα με τις κλιματολογικές και άλλες συνθήκες.

Ο δήμαρχος Φίλιππος Φίλιος αναφέρθηκε στις εστιασμένες δράσεις του δήμου Ιωαννινών στον τουρισμό, όπου γίνεται οργανωμένη προσπάθεια σε συνεργασία με τα Επιμελητήρια και άλλους φορείς, καθώς και στην ανάπτυξη της πρωτογενούς παραγωγής, η οποία είχε παραμεληθεί παλιότερα και οδήγησε στα γνωστά αδιέξοδα της συγκέντρωσης του πληθυσμού στα αστικά κέντρα.

Εκ μέρους, τέλος, της περιφερειακής ένωσης δήμων Ηπείρου, ο κ. Γιώργος Παπαδιώτης παρουσίασε τον θετικό ρόλο που μπορεί να παίξει η τοπική αυτοδιοίκηση στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Η οπτική του φύλου

Η κ. Πόπη Σουρμαϊδου, διευθύνουσα σύμβουλος του Κέντρου Στήριξης Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας Γυναικών «Εργάνη», έκανε την εναρκτήρια εισήγηση στην ανοιχτή συζήτηση με θέμα «Γυναίκα - επιχειρηματικότητα - καριέρα - οικογένεια. Εμπειρίες - ευκαιρίες - μύθοι και πραγματικότητα» και παρουσίασε με ολοκληρωμένο τρόπο την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα καθώς και σχετικά μοντέλα υποστήριξης.

Αξιοσημείωτο είναι το στοιχείο της οπτικής του φύλου, που εισήγαγε για την αξιολόγηση των επενδύσεων που γίνονται μέσα από δημόσιους πόρους και έδωσε έμφαση στους δημιουργικούς τρόπους για την ενίσχυση των γυναικών επιχειρηματιών, όπως η ατομική υποστήριξη και ενδυνάμωση.

«Πρέπει να αλλάξουμε τον τρόπο που βλέπουμε τα πράγματα», ανέφερε. «Ο δρόμος για μία επιτυχημένη επιχειρηματική δραστηριότητα δεν είναι ένας και ο στόχος δεν είναι μονοσήμαντος, ενώ πίσω από τις επιχειρήσεις υπάρχει και ο άνθρωπος», τόνισε.

Στη συζήτηση που ακολούθησε τοποθετήθηκαν με σύντομες παρεμβάσεις ο κ. Δημήτρης Δημητρίου, πρόεδρος του Επιμελητηρίου Ιωαννίνων, ο κ. Δημήτρης Φίλιος, πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ηπείρου, η κ. Κατερίνα Φιλίππου- Κεραμίδα, διευθύντρια του ΒΙC Ηπείρου, η κ. Κωνσταντίνα Τσιότα, μέλος του δ.σ. του ΤΕΕ Ηπείρου κ.ά., ενώ στην εκδήλωση παρέστη και ο πρόεδρος του ΤΕΕ Ηπείρου Χρήστος Παπαβρανούσης.

Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι και φέτος η εκδήλωση μεταδόθηκε ζωντανά από το διαδίκτυο, σε πραγματικό χρόνο, μέσα από το «Ιωάννινα24» ενώ υπήρξε και εκτενής τηλεοπτική κάλυψη από το «Ιωάννινα TV».

▲ Από την ΕΞΠΡΕΣ

Τιμητική διάκριση στην Ελένη Παγκρατίου

Ελένη Παγκρατίου - Λιάνα Γούτα - Ανδρέας Βρης

στον τόπο και την επιστημονική και κοινωνική της δράση, όπως την παρουσίασε ο Ανδρέας Βρης. «Είμαι πολύ συγκινημένη», είπε η κ. Παγκρατίου. «Για μένα το όραμά μου ήταν πάνω από όλα αυτός ο τόπος που τον αγάπησα και ήθελα να προσφέρω», πρόσθεσε.

Η απονομή έγινε από την κυρία Λιάνα Γούτα εκ μέρους του ΤΟΓΜΕ-ΕΕΔΕ και τον Ανδρέα Βρη εκ μέρους της ΕΞΠΡΕΣ.

Η ΕΞΠΡΕΣ απονέμει κάθε χρόνο και στα Ιωάννινα μία τιμητική διάκριση σε πρόσωπο κοινής αποδοχής για την αναγνωρίσιμη προσφορά του στην οικονομία και την τοπική κοινωνία. Την ταυτότητα του τιμώμενου μάλιστα την αποκαλύπτει την τελευταία στιγμή ως έκπληξη.

Φέτος επέλεξε να απονεμίσει τιμητική διάκριση στην αρχιτέκτονα κ. Ελένη Παγκρατίου - Αλεξάκη για τη συνεισφορά της